

OPINTOTUKI 2018-2019

Saat tarkempaa tietoa opintotuen myöntämisestä ja hakemisesta Kelan verkkosivuilta (www.kela.fi).

OPINTOTUKI – MITÄ SE ON?

Opintotuen myöntämisperusteita ovat päätoiminen opiskelu, opinnoissa edistyminen ja taloudellisen tuen tarve. Opintotuki muodostuu opintorahasta, opintolainan valtiontakauksesta ja osalle opiskelijoista myönnettävästä asumislisästä. Opintoraha ja asumislisä ovat valtion rahoittamia avustuksia, jotka maksetaan kuukausittain. Opintoraha on veronalaista tuloa. Jos sinulle on myönnetty opintolainan valtiontakaus, sinun tulee hakea opintolainaa pankista, joka päättää lainan myöntämisestä.

MITÄ OPINTOJA TUETAAN?

Opintotukea myönnetään peruskoulun jälkeistä ja vähintään 2 kuukautta yhtäjaksoisesti kestäväää päätoimista opiskelua varten lukioissa, kansanopistoissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa sekä niihin rinnastettavissa oppilaitoksissa. Tukea voidaan myöntää myös opintoihin ulkomailla.

Opintosi ovat päätoimisia, kun suoritat korkeakoulututkintoa, ammatillista perustutkintoa tai sen osaa tai ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta. Muut korkeakouluopinnot ovat päätoimisia, kun niiden laajuus on keskimäärin vähintään 5 opintopistettä opiskelukuukautta kohti. Muut ammatilliset opinnot ovat päätoimisia, kun niiden laajuus on keskimäärin vähintään 25 tuntia viikossa tai 4,5 osaamispistettä tai 3 opintoviikkoa opiskelukuukautta kohti. Lukio-opinnot ovat päätoimisia, kun niiden laajuus on vähintään 75 kurssia. Myös aikuislukio-opintoja voidaan tukea, jos ne suoritetaan yhdistelmätyönä eli ammatillisen perustutkinnon yhteydessä. Jos olet lukiolainen, sinun on osallistuttava lukukauden aikana vähintään 10 kurssiin tai 2 yo-tutkinnon kokeeseen.

OPINTOTUEN MYÖNTÄMISPERUSTEET

Opintotuen suuruus määräytyy ikäsi, siviilisäätysi ja asumismuutosi mukaan. Opintotukea ei myönnetä, jos saat eläkettä (pois lukien perhe-eläke), kuntoutusrahaa, työttömyysturvaa, vuorottelukorvausta, aikuiskoulutustukea (opintolainan valtiontakaus voidaan myöntää), oppisopimuskoulutuksen etuuksia, asevelvollisen päivärahaa, Ahvenanmaan opintotukea tai opintotukea ulkomailta. Tuen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon omat tulosi ja joissain tapauksissa vanhempiesi tulot.

OPINTOTUKIETUUKSET

Opintorahaa voit saada, kun olet täyttänyt 17 vuotta. Opintoraha voidaan myöntää sinulle aikaisintaan syntymäpäiväsi seuraavan kuukauden alusta lukien.

Opintolainan valtiontakaus myönnetään opintorahaa saavalle eräin poikkeuksin. Voit saada lainatakauksen, vaikka et saa opintorahaa, jos asut vanhempasi luona ja olet 18–19-vuotias toisen asteen oppilaitoksessa opiskeleva tai jos asut itsenäisesti ja olet alle 17-vuotias (vanhempasi tulot vaikuttavat lainatakauksen myöntämiseen). Opintorahaa saavalle korkeakouluopiskelijalle opintolainan valtiontakaus myönnetään automaattisesti. Lainatakausta ei kuitenkaan myönnetä, jos Kela on lainan takaajana maksanut aiempia opintolainojasi, ellei takauksen myöntämiselle ole erityisiä syitä.

Opintolainoja myöntävät Suomessa toimivat pankit. Pankki tarkistaa Kelasta opintolainan valtiontakauksen tiedot lainan myöntämisen yhteydessä. Lainan korosta, takaisinmaksusta ja muista lainaehdoista sovit pankin kanssa. Lainan nosterät on kerrottu opintotukipäätöksessäsi. Korot päämitetään (lisätään lainapääomaasi) niiden lukukausien aikana, joihin saat opintotukea, ja tuen maksamisen päättymistä seuraavana lukukautena.

Suomessa vuokralla asuvat voivat saada **yleistä asumistukea**. Sitä on haettava erikseen. Lue lisää asumistuesta www.kela.fi/yleinen-asumistuki. Opintotuen asumislisää voivat saada ulkomailla tai Ahvenanmaalla opiskelevat sekä opistoasuntolassa asuvat. Katso tarkemmat tiedot seuraavalta sivulta.

Opintolainahyvitys korkeakouluopiskelijalle. Kela voi maksaa osan opintolainastasi, jos suoritat korkeakoulututkinnon määräajassa. Kelan maksama opintolainan lyhennys eli opintolainahyvitys voi olla jopa kolmasosa opintolainasi määrästä. Opintolainahyvitys koskee vain korkeakouluopiskelijoita, jotka ovat aloittaneet **ensimmäiset** korkeakouluopintonsa 1.8.2014 tai sen jälkeen.

Jos olet aloittanut **ensimmäiset** korkeakouluopintosi ennen 1.8.2014, voit saada **opintolainavähennyksen** verotuksessa. Kun olet suorittanut korkeakoulututkinnon määräajassa ja kun maksat opintolainaa takaisin, maksat opintolainavähennyksen verran vähemmän veroja.

Opintolainahyvitys on 40 % ja opintolainavähennys 30 % opintolainan 2 500 euroa ylittävästä määrästä – mutta enintään määrätty euromäärä. Niitä ei yleensä tarvitse hakea. Joitakin poikkeuksia kuitenkin on.

Jos olet korkeakouluopiskelija, olet oikeutettu **ateriatuettuun ruokailuun**. Tuki maksetaan ravintolan pöydälle ja se on 1,94 euroa aterialta. Toisella asteella tutkintoa suorittavilla on oikeus ilmaiseen ateriaan.

Opintorahan perusmäärät (e/kk, brutto):

	Toinen aste	Korkeakoulu
1. Alaikäisen lapsen huoltaja	325,28	325,28
2. Avioliitossa oleva	250,28	250,28
3. Itsenäisesti asuva 18 vuotta täyttänyt	250,28	250,28
4. Itsenäisesti asuva 17-vuotias	101,74 ⇅	101,74 ↑
5. Vanhempansa luona asuva 20 vuotta täyttänyt	81,39 ↑	81,39 ↑
6. Vanhempansa luona asuva 17–19-vuotias	38,66 ⇅	38,66 ↑

Vanhempien tulojen perusteella voidaan opintorahaa:

↑ = suurentaa ⇅ = suurentaa tai pienentää

Korkeakouluilla tarkoitetaan yliopistoja, ammattikorkeakouluja ja korkeakoulujen täydennyskoulutuskeskuksia. Muut oppilaitokset ovat toisen asteen oppilaitoksia.

Alaikäistä lasta huoltavan opiskelijan 325,28 euron opintorahaan sisältyy 75,00 euron huoltajakorotus. Huoltajakorotus myönnetään opintorahaa saavalle opiskelijalle automaattisesti, kun tieto huoltajuudesta on väestötietojärjestelmässä.

Saat iän mukaisen suuremman opintorahan sen kuukauden alusta alkaen, jona määrätty ikä täyttyy.

Sinulle myönnetään automaattisesti opintorahan vähävaraisuuskorotus, jos saat muuta kuin suurinta, 250,28 euron opintorahaa (taulukossa kohdat 4–6) ja jos vanhempasi tulot ovat enintään 39 000 e/v. Korotus on täysimääräinen alle 22 770 euron vuosituloilla, jonka jälkeen korotus pienenee asteittain.

Opintorahasi on samansuuruinen kuin vanhempansa luona asuvalla, jos asutosi on vanhempasi omistama tai vanhemmaltasi vuokrattu ja se on samassa kiinteistössä kuin vanhempasi vakituinen asunto.

Jos kuukausittainen opintorahasi on vähintään 170 euroa, opintorahasta tehdään 10 %:n ennakonpidätys. Se voidaan tehdä myös verokorttisi mukaisesti. Jos saat opintorahaa ja sinulla ei ole muita tuloja, et maksa veroa opintorahasta (ns. nollaverokortilla). Verohallinto toimittaa verokortin pyynnöstäsi suoraan Kelaan.

Opintotuen asumislisää voivat saada Suomessa kansanopistossa, liikunnan koulutuskeskuksessa, Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa tai ammatillisessa oppilaitoksessa kansanopistolinjalla opiskelevat, jotka opiskelevat maksullisella linjalla ja asuvat oppilaitoksen asuntolassa. Asumislisä on 88,87 e/kk. Jos olet alle 18-vuotias, vanhempiesi tulot vaikuttavat asumislisäsi määrään. Voit saada asumislisän ja opintolainan valtiontakauksen, vaikka et saisi opintorahaa.

Asumislisää voivat saada myös ulkomailla tai Ahvenanmaalla opiskelevat, jotka asuvat vuokralla. Asumislisä on yleensä 210 e/kk. Opiskelijan pitää sekä asua että opiskella ulkomailla tai Ahvenanmaalla. Jos Ahvenanmaalla opiskeleva asuu samassa asunnossa oman tai puolisonsa lapsen kanssa, hän voi saada asumislisän sijaan yleistä asumistukea.

Opintolainan valtiontakauksen kuukausimäärät ovat:

Toinen aste: alle 18-vuotias	300	Toinen aste: 18 vuotta täyttänyt	650
Aikuiskoulutustukea saava	650	Korkeakoulu	650

MITEN TULOT VAIKUTTAVAT OPINTOTUKEEN?

Opintotuessa **omien tulojen** tuloharkinnassa tuloinasi otetaan huomioon saamasi apurahat sekä veronalaiset ansio- ja pääomatulot koko kalenterivuoden ajalta (opintotuki pois lukien). Ulkomaiseen opiskelijavaihtoon tarkoitettuja apurahoja ei oteta tulona huomioon. Vuosituloraja on henkilökohtainen, ja se perustuu käyttämiesi tukikuukausien määrään. Jokaista opintoraha- tai asumislisäkuukautta kohti tuloa voi olla keskimäärin 667 euroa ja jokaista tuetonta kuukautta kohti 1 990 euroa. Esimerkiksi 9 tukikuukaudella vuosituloraja on 11 973 euroa. Voit saada vuositulorajan verran tuloja milloin vain kalenterivuoden aikana.

Tulojasi ei tutkita tukea myönnettäessä, vaan sinun on itse huolehdittava siitä, että vuositulorajasi ei ylitä. Voit vaikuttaa vuositulorajaasi perumalla etukäteen tukea tai palauttamalla maksettuja tukia tukivuotta seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä. Tulovalvonta tehdään verotustietojesi perusteella. Jos vuositulosi ovat suuremmat kuin vuosituloraja, sinulta peritään takaisin opintorahaa ja asumislisää. Takaisin perittävään määrään lisätään opintotukilain mukainen 7,5 %:n korotus.

Tuloista, jotka on maksettu sinulle ennen opiskelun aloittamiskuukautta tai valmistumiskuukauden jälkeen, ei lasketa mukaan sitä osuutta, joka ylittää keskimäärin 1 990 e/kk.

Sinun on ilmoitettava saamasi apurahat ja ulkomailla saamasi tulot Kelaan.

Nämä säännöt koskevat vain opintotukea. Katso kela.fi-sivuilta, miten tulot vaikuttavat asumistukeen.

Vanhempiesi tulot voivat pienentää opintotukeasi tai estää sen saamisen, jos opiskelet toisen asteen oppilaitoksessa. Vanhempiesi tuloina käytetään yleensä viimeksi vahvistetun verotuksen tietoja. Vanhempiesi tuloja ei oteta huomioon, jos olet avioliitossa tai olet alaikäisen lapsen huoltaja.

Jos asut vanhempasi luona ja olet alle 20-vuotias tai jos asut itsenäisesti ja olet alle 18-vuotias, vanhempiesi yhteenlasketut vuositulot pienentävät opintotukeasi määrää, jos ne ovat vähintään 41 810 euroa. Vanhempiesi tulot estävät opintotuen saamisen, jos ne ovat vähintään 61 000 euroa. Vanhempansa luona asuva 18–19-vuotias voi kuitenkin saada opintolainan valtiontakauksen, vaikka vanhempien tulot estävät opintorahan saamisen.

KUINKA KAUAN AIKAA VOIT SAADA OPINTOTUKEA?

Korkeakouluopintojen enimmäistukiaika määräytyy suoritettavan tutkinnon tavoitteellisen suoritusajan perusteella. Yhden lukuvuoden eli 60 opintopisteen opinnot oikeuttavat 9 kuukauden tukeen ja yhden lukukauden opinnot 5 kuukauden tukeen. Enimmäistukiaika on näin laskettu tukiaika lisättynä 3 tukikuukaudella. Lisäys on 5 tai 10 tukikuukautta, jos olet aloittanut **ensimmäiset** korkeakoulututkinto-opintosi 1.8.2014–31.7.2017 tai ennen 1.8.2014. Esimerkiksi 210 opintopisteen laajuisen ammattikorkeakoulututkinnon tavoiteaika on 3,5 lukuvuotta ja enimmäistukiaika on 35 kuukautta (aiemmin aloittaneilla 37 tai 42 kuukautta).

Jos sinut on otettu suorittamaan alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa, joiden yhteenlaskettu laajuus on 300 opintopistettä, tutkintojen yhteenlaskettu enimmäistukiaika on 48 kuukautta (aiemmin aloittaneilla 50 tai 55 kuukautta). Yliopisto-opinnoissa opintotuki myönnetään kaksiportaisesti: ensin alempaan korkeakoulututkintoon ja sen jälkeen ylempään korkeakoulututkintoon. Voit tällöin käyttää alempaan korkeakoulututkintoon enintään 30 tukikuukautta (aiemmin aloittaneilla 32 tai 37 tukikuukautta) ja ylempään korkeakoulututkintoon enintään 21 tukikuukautta (aiemmin aloittaneilla 23 tai 28 tukikuukautta), kuitenkin yhteensä enintään 48 tukikuukautta (aiemmin aloittaneilla 50 tai 55 tukikuukautta).

Yhden korkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen voit saada käyttöösi lisätukikuukausia ja käyttää ne ja säästyneet tukikuukaudet jatko-opintoihisi tai muihin korkeakouluopintoihisi (ei koske alemman korkeakoulututkinnon suorittamista, jos sinut on otettu suorittamaan alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa). Voit saada opintotukea korkeakouluopintoihin yhteensä enintään 54 kuukautta. Kokonaistukiaika on 64 tai 70 kuukautta, jos olet aloittanut uudet korkeakouluopintosi 1.8.2014–31.7.2017 tai ennen 1.8.2014.

Jos aloitat uudet korkeakouluopinnot keskeyttämisen jälkeen, jäljellä oleva tukiaika lasketaan vähentämällä käyttämäsi tukikuukaudet uuden tutkinnon suorittamiseksi tarkoitetusta tukiajasta. Toisen asteen opintoihin käyttämäsi opintotuki ei lyhennä korkeakouluopintojen opintotukiaikaa.

Jos opiskelet **ammattillisessa koulutuksessa**, voit saada opintotukea opintojen laajuutta vastaavaksi ajaksi. **Lukiossa** opintotuki myönnetään 3 ensimmäiseksi opiskeluvuodeksi opintojen alkamisesta lukien (aikuislukiossa yhdistelmäutkintoa suorittavalle kuitenkin enintään lukuvuodeksi kerrallaan). Tämän tukiajan jälkeen voit hakea opintotukea samoihin opintoihin enintään lukuvuodeksi kerrallaan, jos opintosi ovat päätoimisia. Säännönmukaisen opiskeluajan päätyttyä opintotukea voidaan myöntää enintään 12 kuukauden ajalle. Säännönmukainen opiskelu-aika on lukiokoulutuksessa 4 vuotta, ammattillisessa perustutkinnossa opintojen laajuutta vastaava aika lisättynä yhdellä vuodella ja muussa koulutuksessa opintojen laajuuden tai opetussuunnitelman mukainen suoritus-aika.

OPINTOTUKEA ULKOMAILLA OPISKELUUN

Opintotuki voidaan myöntää ulkomailla opiskeluun, jos opinnot ulkomailla sisältyvät Suomessa suoritettaviin opintoihisi tai jos ne vastaavat opintotukeen oikeuttavia opintoja Suomessa. Ainoastaan Suomen, EU- tai Etämaan tai Sveitsin kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä voivat saada opintotukea kokonaan ulkomailla suoritettaviin opintoihin. Edellytyksenä on, että sinulla on ollut vakinainen kotikunta Suomessa vähintään 2 vuoden ajan opintojen aloittamista edeltävän 5 vuoden aikana tai että sinulla on muuten kiinteä yhteys Suomeen. Jos et ole Suomen kansalainen, lue lisäehdot kela.fi-sivuilta.

Ulkomailla opiskelevan opintoraha on samansuuruinen kuin Suomessa opiskelevan. Ulkomailla opiskelevan asumislisä on yleensä 210 e/kk ja opintolainan valtiontakaus 800 e/kk. Asumislisä voidaan myöntää, jos asut vuokralla ja sinulla on asumismenoja. Sinun pitää sekä asua että opiskella ulkomailla.

ULKOMAALAISEN OPINTOTUKI

Jos et ole Suomen kansalainen, voit saada opintotukea Suomessa suoritettaviin opintoihin, jos asut Suomessa vakinaisesti ja jos Suomessa oleskelusi peruste on muu kuin opiskelu. Väestötietojärjestelmässä on oltava merkintä siitä, että asut Suomessa vakinaisesti. Katso tarkemmat säännöt ja poikkeukset kela.fi-sivuilta. Suomessa oleskelun peruste selvitetään esimerkiksi oleskeluluvan, oleskeluoikeuden rekisteröinnin ja oppilaitokseen hyväksymisen perusteella. Sinun tulee liittää opintotukihakemukseesi ulkomaalaisliite (Kelan lomake OT 10).

TUKEA AIKUISOPISKELIJOILLE

Jos olet ollut työelämässä vähintään 8 vuotta, saatat olla oikeutettu Koulutusrahaston myöntämään aikuiskoulutustukeen. Lisätietoja aikuiskoulutustuesta saat Koulutusrahastosta (www.koulutusrahasto.fi).

Jos saat aikuiskoulutustukea vähintään yhtäjaksoisen 8 viikon ajan, Kela voi myöntää sinulle opintolainan valtioneuvoston. Valtioneuvoston ehdot ovat samat kuin opintotuen opintolainassa.

Voit saada lainatakauksen aikaisintaan sitä kuukautta edeltävän kuukauden alusta, kun hakemus on saapunut Kelaan tai oppilaitokseen. Voit hakea aikuiskoulutustukeen liittyvää lainatakausta Kelan asiointipalvelussa tai OT 12 -lomakkeella.

AVUSTUSTA OPINTOLAINOJEN KORONMAKSUUN

Kela maksaa valtion takaamien opintolainojen korot erässä tapauksissa kokonaan. Jos olet pienituloinen, olet oikeutettu korkoavustukseen edellyttäen, että opintolainasi korkoja ei enää pääomiteta (lisätä lainapääomaasi). Pienituloisuudella tarkoitetaan, että saamasi bruttotulot ovat koronmaksukuukautta edeltävän 4 kuukauden aikana keskimäärin enintään 1 350 e/kk. Tuloraja on suurempi, jos sinulla on alaikäisiä lapsia. Korkoavustusta haetaan hakemuslomakkeella OT 7. Asevelvollisuusajana erääntyvien korkojen maksuun sinun on haettava sotilasavustusta.

MITEN OPINTOTUKEA HAETAAN JA MAKSETAAN?

Hae opintotukea verkossa Kelan asiointipalvelussa (www.kela.fi/asiointi). Vaihtoehtoisesti voit täyttää opintotukihakemuksen (lomake OT 1, OT 2 tai OT 3). Hae kesätukea ja muuta lisätukea joko Kelan asiointipalvelussa tai opintotuen muutosilmoituksella (lomake OT 15). Kelan asiointipalvelussa tai lomakkeella OT 16 voit perua ja palauttaa opintotukeasi taikka lakkauttaa tukesi maksamisen.

Opintotuen hakemuslomakkeita saat Kelasta, verkkosivuilta (www.kela.fi/lomakkeet) ja oppilaitoksista. Jos käytät paperihakemusta, toimita se ja siihen tarvittavat liitteet Kelaan tai oppilaitokseen.

Opintotuki ja erikseen haetut tuen osat voidaan myöntää **aikaisintaan hakemuksesi saapumiskuukauden alusta lukien**. Opintotuki myönnetään yleensä koko opiskeluajaksi: yliopisto-opinnoissa käytettävissä olevien tukikuukausien mukaiselle opiskeluajalle ja muissa opinnoissa opintojen laajuuden mukaiselle opiskeluajalle.

Opintotukipäätös lähetetään ilmoittamaasi osoitteeseen. Jos olet alle 18-vuotias, päätös lähetetään tiedoksi myös huoltajallesi. Seuraavan lukuvuoden opintolainan valtioneuvoston takauksista koskeva opintotukipäätös lähetetään sinulle heinäkuussa automaattisesti, jos lainatakaus ja muu opintotuki on myönnetty koko opiskeluajallasi.

Opintoraha ja asumislisä maksetaan kuukausittain ilmoittamallesi pankkitilille. Tuen säännöllinen maksupäivä on kuukauden 1. päivä tai sitä seuraava pankkipäivä. Takautuvia erää maksetaan päivittäin.

MUISTA ILMOITTA MUUTOKSISTA

Opintotukihakemuksen jättämisen jälkeen tapahtuvista olosuhdemuutoksista on välittömästi ilmoitettava joko Kelan asiointipalvelussa (www.kela.fi/asiointi) tai opintotuen muutosilmoituksella (lomake OT 15). Muutoksista ilmoittaminen on velvollisuus ja vastuullasi. Jos sinulle on maksettu tukea liikaa tai perusteetta, se peritään takaisin. Jos olet korkeakouluopiskelija, takaisinperintä ei palauta tukikuukausia uudelleen käytettäväksi. Antamiesi tietojen todenperäisyyttä valvotaan ja tarkistuspäätöksiä tehdään automaattisesti esimerkiksi vanhempien verotustietojen perusteella.

TUKEA PÄIVITTÄISIIN KOULUMATKOKSIIN

Jos suoritat lukio-opintoja, ammatillista perustutkintoa tai ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaa koulutusta, Kela korvaa koulumatkatukena päivittäisten koulumatkojesi kustannukset, kun yhdensuuntainen koulumatkasi asunnolta oppilaitokseen on vähintään 10 kilometriä ja koulumatkan kustannukset ovat yli 54 e/kk (eräin poikkeuksin). Maksat matkastasi itse aina vähintään 43 e/kk. Hae koulumatkatukea joka lukuvuodeksi erikseen koulumatkatuen hakemuslomakkeella (lomake KM 1). Jätä hakemus oppilaitokseesi, joka toimittaa sen Kelaan.

Lisätietoja:

- www.kela.fi: ohjeet, laskurit, lomakkeet, keskustelupalsta, käsittelytilanne, omien etuustietojen kysely sekä opintotuen verkkohakemus ja -muutosilmoitus
- **Kelan Opiskelijan tuet -palvelunumero, p. 020 692 209**
- **Kelan toimistot ja muut palvelupisteet**
- **Oppilaitokset**
- www.facebook.com/opintotuki
- www.kela.fi/kysy-kelasta

www.kela.fi